

Oversikt over pensum, læringsmål og seminarrekke, RGO Tromsø 2024-25

Pensumbøker:

Bjerke S.N., 2018, Gruppeterapi – grunnleggende om hvorfor og hvordan, Gyldendal.

Med unntak av kap. 4, 15 og 16 er hele boken pensum

Sandahl C mfl., 2014, Gruppens potential –att leda och utveckla gruppbehandling, Natur & kultur
Kap. 8 ,9 og 10, s.180–226. (Boken fins også i engelsk versjon)

Artikler som finnes digitalt:

[Karterud, S. \(2023\). Gruppeanalyse og psykodynamisk gruppepsykoterapi, del 2 Storgruppedynamikk s. 133-147. Pax forlag](#)

[Føyn, P. og Shaygani, S. \(2010\) Psykodynamisk behandling av ruslidelser, kapittel 10 Dynamisk gruppeterapi ved ruslidelser, s.160-188. Universitetsforlaget.](#)

[Maagensen, M. \(1993\). Det dynamiske indhold i forholdet mellem co-terapeuter. Matrix. s 35-53](#)
Matrix, nordisk tidsskrift for psykoterapi, finnes gratis på internett: <http://matrixtidsskrift.no>

[Michalopoulos, I. \(2012\) Stabilisering – det viktigste leddet i traumebehandling. Tidsskrift for Norsk Psykologforening 2012, 49, s. 652-657.](#)

[Malekoff, A. \(2015\) Group Work with Adolescents: Principles and Practice 3rd ed. Kapittel 5 Good Beginnings in Group Work: Socializing Adolescents into the Group Culture, Guilford Press](#)

For veiledere:

Mark F. Etnin, 1999, Foundations and Applications of Group Psychotherapy, Jessica Kingsley Pub.
Kap 9 Managing Group Process in Nonprocess Groups

Læringsmålene samlet:

1. Hvorfor gruppebasert behandling? Forskningsgrunnlag og kliniske erfaringer.
Innføring i grunnleggende begreper. Teoretisk introduksjon til storgrupper.
2. Kunne planlegge og starte en gruppe
3. Grupper som terapeutisk arena; et lærende og lekende miljø
4. Lære om ulike former for gruppepsykoterapi, både mht metoder og pasientgrupper
5. Lære om ulike typer gruppebasert behandling og ulike tilpasninger
6. Få dypere kunnskap om et spesifikt tema (lokalt tilpasset)
7. Lære mer om terapeutens rolle og bli inspirert til videre arbeid med gruppebasert behandling

1. Samling

Seminar dag 1 Introduksjon til RGO/IGA og gruppepsykoterapi

Grupperes allmennmenneskelige, evolusjonsmessige og sosialpsykologiske betydning. Hvorfor gruppebasert behandling. Innføring i grunnleggende begreper. Om storgruppedynamikk.

Seminar dag 2 Hvordan forberede og drive gruppe. Koterapi

Forelesninger:	Læringsmål:	Pensum:
Dag 1: Introduksjon av IGA, RGO og gruppeterapiens historie. - Om grupperes betydning for mennesker. - Om gruppepsykoterapi og dens kunnskapsgrunnlag og anvendelse. - Om gruppeprosesser, inkl. storgrupper.	Introduksjon til RGO og IGA. Om gruppeterapiens historie Om grupperes betydning for mennesker. Gruppebasert behandling, hva er gruppeterapi og om forskjellige tilnærminger. Gr. terapiens kunnskapsgrunnlag og Innføring i grunnleggende teoretiske begreper Hvorfor trengs opplæring og veiledning? Om storgruppedynamikk Forskning på effekt av og virkningsmekanismer ved gruppeterapi.	Bjerke kap 2 Gruppepsykoterapiens historie, s. 31–42. Bjerke kap 1 Grupperes betydning for menneskene, s. 22–30 Bjerke kap 3 Forskning om gruppeterapi, s. 43-68. Karterud, S. (2023). Gruppeanalyse og psykodynamisk gruppepsykoterapi, del 2 Storgruppedynamikk s. 133-147. Pax forlag
Dag 2: Hvordan forberede og drive gruppe. Koterapi	- Om rammenes betydning og dynamisk administrasjon av forskjellige typer grupper. - Kunne planlegge og starte en gruppe - Praktiske, organisatoriske og dynamiske utfordringer - Gruppeterapi i ulike settinger og ulike typer grupper, muligheter og utfordringer - Utfordringer mht inklusjon - Lære om fordeler, ulemper og utfordringer med koterapi, inkl. praktisk gjennomføring	Bjerke kap 13 Hvordan starte og lede en terapigruppe, s. 222-239 Bjerke kap 12 Rammer og dynamisk administrering, s. 211-220 Bjerke kap 5 Eksempler på gruppeterapiprosesser, s. 100 - 118 Bjerke kap 8 Råd til gruppeterapeuter fra brukerperspektiv, s. 133-158 Maagensen, M. (1993). Det dynamiske innhold i forholdet mellom co-terapeuter. Matrix. s. 35-53

2. Samling

Seminar dag 1: Gruppebasert behandling ved rus og avhengighet

Seminar dag 2: Gruppen som terapeutisk arena, - en innføring i psykologiske mekanismer og prosesser og faser i gruppepsykoterapi

Forelesninger:	Læringsmål:	Pensum:
Dag 1: Gruppebasert behandling ved rus- og avhengighet. Om terapeutens reaksjoner	Om gruppeterapi og gruppebasert behandling ved rus og avhengighet Hvordan rus og avhengighetslidelser i sine ulike fasetter påvirker gruppen, og kan påvirkes i og gjennom gruppen. Om terapeutens egne reaksjoner i gruppebasert behandling og hvordan terapeuten kan bruke seg selv som verktøy i gruppen.	Føyn P. og Shaygani S.: Psykodynamisk behandling av ruslidelser (2010), kap 10: Dynamisk gruppeterapi ved ruslidelser s. 160-188 (Universitetsforlaget)
Dag 2: Om gruppeprosesser, faser i gruppeterapi og terapeutiske faktorer.	Innføring i psykologiske mekanismer og prosesser i gruppepsykoterapi Gruppeterapeutiske faktorer Gruppeprosesser Faser i gruppeterapiforløp Muligheter og utfordringer i alle faser gruppeterapiforløp	Bjerke kap 9 Terapeutiske faktorer i gruppepsykoterapi, s. 160-179 Bjerke kap 10 Faser i gruppeterapi, s. 180-193 Bjerke kap 11 Gruppedynamiske mekanismer og prosesser, s. 194 - 210

3. Samling: Ulike gruppetilnæringer i ulike kliniske kontekster del 1

Seminardag 1: Gruppeterapi ved psykoselidelser

Gruppeterapi for unge voksne

Gruppebasert behandling og psykoedukative grupper i primærhelsetjenesten

Seminardag 2: Gruppebasert behandling og psykoedukative grupper forts.

Forelesninger:	Læringsmål:	Pensum:
<p>Dag 1: Forelesning 1: Gruppeterapi for mennesker med psykoselidelser Forelesning 2: Gruppeterapi for unge voksne Forelesning 3: Gruppebasert behandling i primærhelsetjenesten</p> <p>Dag 2: Gruppebasert behandling og psykoedukative grupper i primærhelsetjenesten</p>	<p>For begge dager: Spesielle gruppeterapeutiske utfordringer ved ulike lidelser, livsfaser og terapeutiske kontekster</p> <p>Lære om ulike typer gruppebasert behandling og ulike tilpasninger, inkludert psykoedukative grupper</p> <p>Om forskjellige typer grupper</p> <ul style="list-style-type: none"> - ulike modeller, inkludert kognitive grupper - ulike tilpasninger - miljøterapi - psykoser - psykoedukative grupper/kurs - rammenes betydning og dynamisk administrasjon av forskjellige typer grupper	<p>For begge dager:</p> <p>Sandahl, C. Kap 9 Gruppens betydelse i KBT Sandahl, C. Kap 10 Psykoedukative grupper Sandahl C Kap. 8 Fokuserad gruppterapi (FGT) Malekoff, A. (2015) Group Work with Adolescents: Principles and Practice 3rd ed. Kapittel 5 Good Beginnings in Group Work: Socializing Adolescents into the Group Culture, Guilford Press</p> <p>Bjerke kap 11, s.196-198: Systemteori om gruppeprosesser</p>

4. samling: Ulike gruppetilnæringer i ulike kliniske kontekster del 2

Seminardag 1: Samtalegrupper i institusjon

Seminardag 2: Samtalegrupper i poliklinikk

Forelesninger:	Læringsmål:	Pensum:
<p>Dag 1: Traumebehandling i grupper</p> <p>Dag 2: Gruppesykoterapi i poliklinikk</p>	<ul style="list-style-type: none"> - gruppeterapeutisk tilnærming til traumepasienter - om psykodynamiske gruppeprosesser i behandlingsgrupper	<p>Michalopoulos, I. (2012) Stabilisering – det viktigste leddet i traumebehandling. Tidsskrift for norsk psykologforening 2012, 49, s. 652-657.</p> <p>Bjerke kap 6 Betydningsfulle opplevelser i gruppeterapi, s. 100-132</p> <p>Bjerke kap 14 Spesielle utfordringer i gruppeterapi, s. 240 - 259</p>

5. samling: Lokalt tilpasset tema og «Veien videre»

Seminardag 1: Gruppeterapi i nord, om samhandling på tvers og betydningen av nettverk

Seminardag 1 og 2: Om terapeutens rolle og videre arbeid med gruppebasert behandling

Forelesninger:	Læringsmål:	Pensum:
<p>Dag 1: Gruppeprosesser i institusjoner/ team og organisasjoner</p> <p>Dag 1 og 2: Veien videre for gruppeterapeuten og det å holde ut som terapeut</p>	<p>Bli inspirert til videre arbeid med gruppebasert behandling</p> <p>Om terapeutens rolle i alle faser og spesielt om gjennomarbeiding og avslutning</p> <p>Betydningen av veiledning</p> <p>Informasjon om IGAs hovedutdanning</p>	<p>Bjerke kap 7 Gjengangertemaer til refleksjon, s. 133 - 145</p>

Oversikt over seminardagenes faglige innhold over de fem samlingene:

Det blir fem forelesninger à 45 minutter på hver samling, tre på torsdag og to på fredag, det vil si 5 timer teori per samling, totalt 25 timer teori på seminarene.

1. Samling 12.-13. sept. 24: Introduksjon til IGA/hvordan forberede og drive en gruppe

Torsdag: Introduksjon, generell gruppeteori og litt om storgrupper, Audun Magne Ulland

Fredag: Hvordan forberede og å starte en gruppe, Torill N. Eriksen

2. Samling 14.-15. nov. 24: Gruppebasert behandling ved rus og avhengighet/Gruppen som terapeutisk arena, - en innføring i psykologiske mekanismer og prosesser i gruppepsykoterapi

Torsdag: Gruppebasert behandling ved rus- og avhengighetslidelser, Espen Ajo Arnevik

Fredag: Om gruppeprosesser, faser i gruppeterapi og gruppeterapeutiske faktorer, Tordis S. Høifødt

3. Samling 9.-10. januar 25: Ulike gruppetilnærminger i ulike kliniske kontekster del 1.

Torsdag:

- Gruppeterapi i psykosebehandling, Kjersti Fredheim.

- Samtalegrupper for unnvikende voksne, Magne Olav Gudmestad og Lone

- Gruppebasert beh. og psykoedukasjon, med fokus på grupper i primærhelsetjenesten, Tanja Sætre Ekeid

Fredag: Gruppebasert behandling og psykoedukative grupper forts., Tanja Sætre Ekeid

4. Samling 13.-14.mars 25: Ulike gruppetilnærminger i ulike kliniske kontekster del 2.

Torsdag: Gruppeterapi i institusjon: Traumebehandling i grupper, Ketil Brenne, Menno de Jong, Gerrieke van der Maten

Fredag:

- Gruppepsykoterapi på DPS - Ingvill Holm og Henrik Wang- Iversen

- Mentaliseringsbaserte grupper – Gerrieke van der Maten

5. Samling 8.-9. mai 25: Lokalt tilpasset tema: «Gruppeterapi i nord», om samhandling på tvers og betydningen av nettverk/ Avsluttende tema: Veien videre, om terapeutens rolle og videre arbeid med gruppebasert behandling.

Torsdag:

- Om gruppeprosesser i institusjoner/team og organisasjoner og om samhandling på tvers av nivåer og område, Menno de Jong

- Avslutning i gruppeterapi og veien videre som gruppeterapeut. Fokus på behandlerens egne reaksjoner i gruppeterapi, avslutning behandling av mennesker med psykiske lidelser, Hanne Sofie Johnsen Dahl

Fredag: Avslutning i gruppeterapi og veien videre som gruppeterapeut forts., Hanne Sofie Johnsen Dahl